

Meteorski roji v decembru in januarju 2014/15

	PUP	PHO	MON	HYD	GEM
Aktivnost	01.12.–15.12.	28.11.–09.12.	27.11.–17.12.	03.–15.12.	04.–17.12.
Maksimum	06./07.12.?	01./02. Možen izbruh 100/h?	09.12.	12.12.	13./14.12. Pozor bolidi 14./15.12.
ZHR	10	100	3	3	120
Radiant ob maksimumu	$\alpha=123^\circ$ $\delta=-45^\circ$	$\alpha=18^\circ$ $\delta=-53^\circ$ (-27°) Čet	$\alpha=100^\circ$ $\delta=08^\circ$	$\alpha=127^\circ$ $\delta=02^\circ$	$\alpha=112^\circ$ $\delta=33^\circ$
Radiant v ozvezdju	Krme (južna polobla)	Kipar	Samorog	glava Vodne kače	Dvojčka blizu zvezde Poluks
Hitrost $v(\text{geo})$ km/s	40 hitri	10 zelo počasni	42 hitri	58 zelo hitri	35 srednje hitri
Populacijski indeks (r)	2,9	2,8	3,0	2,5	3,0

	COM	DLM	URS	QUA
Aktivnost	12.–23.12.	05.12.–04.02.	17.–26.12.22./23.12.	28.12.–12.01.03./04.01.
Maksimum	16.12.	19.12.	Možen izbruh	Polna Luna!
ZHR	3	5	10	120 4.1. ob 02 UT
Radiant ob maksimumu	$\alpha=175^\circ$ $\delta=18^\circ$	$\alpha=161^\circ$ $\delta=30^\circ$	$\alpha=217^\circ$ $\delta=76^\circ$	$\alpha=230^\circ$ $\delta=49^\circ$
Radiant v ozvezdju	Lev, Berenikini kodri	Mali lev, Devica	oje Malega voza	blizu zvezde noge Herkula
Hitrost $v(\text{geo})$ km/s	65 zelo hitri	64 zelo hitri	33 srednje hitri	41 hitri
Populacijski indeks (r)	3,0	3,0	3,0	2,1

Legenda: PUP ...Pupidi, PHO ...Fenicidi, MON ...Monocerotidi, HYD ... δ -Hidridi, GEM ...Geminidi, COM ...Komidi, DLM ...Decembrski Leonis Minoridi, URS ... Ursidi, QUA ... Kvadrantidi.

Kdor se bo odločil za opazovanja, mu svetujem naj si izbere temen kraj stran od mestnih luči in Luna naj bo za vašim hrbtom. Najugodnejši čas za Geminide bo prva polovica noči 13./14. in 14./15. decembra.

Prijetna opazovanja vam želim.

Stane Slavec

Moja opazovanja spremenljivk v 2014

Letos sem naredil 87 ocen sija spremenljivk. Vse ocene sem naredil s prostim očesom ali daljnogledom 10×50 , le eno meritev β Lyr sem naredil z DSLR-jem. Opazoval sem večinoma rdeče orjakinje, ki spreminjajo sij polperiodično in sicer: ρ Per, η Gem, ϵ Peg, W Cyg, U Del, AR Cep, AF Cyg, RW Cep, V465 CAS, V1981 Cyg, V360 And, V1339 Cyg, EG And; nekaj je bilo zvezd drugih tipov: γ Cas, β Lyr, ϵ Aur in P Cyg ter δ Cep.

Za delto Kefeja se je pokazalo, da imam s to znamenito zvezdo težave pri ocenjevanju, zato sem naredil relativno malo ocen.

Slika 1: Rdeča luč, rdeč kuli, rdeč zvezek in rdeče vino. Očitno sem se namenil opazovat rdeče zvezde. Seveda tega ne smemo jemati ideološko, ker opazujemo tudi npr. rjave pritlikavke in črne luknje.

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 16. 12. 2014 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani. Glavni del sestanka bo predavanje:

Od Sonca do konca

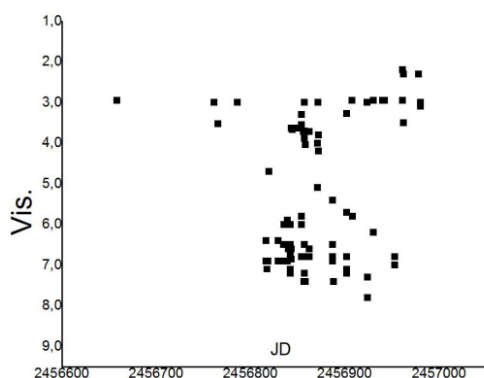
Nika Košir

Slikovito popotovanje od Sonca 'navzven' zajema zanimivosti o planetih našega osončja in omenja nekatere pojave povezane z njim. Pogledamo pa tudi čez mejo osončja in ugotovimo od kod izvirajo ostali objekti globokega neba.

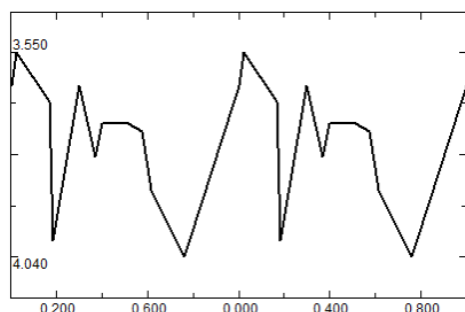
Vabljeni!

Bernard Ženko

Dodatne informacije o tem in preteklih predavanjih najdete na <http://www.adj.si>.

Slika 2: Vseh 87 opazovanj vseh spremeljivk, ki sem jih poslal AAVSO od 01.12.2013 do 01.12.2014. Vidno je, da raje opazujem z binokularjem, ko je topleje. Ravno tako je vidno, da je konec leta bilo veliko megle v ljubljanski kotlini.

Slika 3: 12 ocen del Cep povezanih s črto in čez 2 fazi, opazovanja so prepognjena s periodo $P=5.366341$ d. Bom moral nabrat še nekaj opazovanj, da bo krivulja lepša.

Slika 4: Večino opazovanj je narejenih na "observatoriju na Ježici" sredi ljubljanske kotline, okolica je predmestni Serengeti. Na sliki je sosedov predator, ki mi redno dela družbo med opazovanji.

Nikolaj Štritof

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu